
Spis treści

Przedmowa do polskiego wydania	XVII
Przedmowa	XIX
Część I. Czym jest ekonomia?	1
Wprowadzenie: motor wzrostu i odkryć	3
Dzień w megamieście	3
Niewidzialna ręka	4
Moja korzyść, twój koszt	6
Dobre i złe czasy	7
Dalej i wyżej	8
Motor odkryć	8
1. Podstawowe zasady	11
Wspólny język	12
Zasady kierujące indywidualnymi wyborami: podstawa ekonomii	13
Dla dociekliwych <i>Korzystanie z zachęt w celu przełamania cyklu ubóstwa</i>	18
Ekonomia w praktyce <i>Chłopiec czy dziewczynka? Zależy od kosztów</i>	19
Interakcja: jak działają gospodarki?	21
Ekonomia w praktyce <i>Fundamentalne prawo zatorów drogowych</i>	28
Interakcje w skali całej gospodarki	30
Ekonomia w praktyce <i>Przygody z niańczeniem</i>	32
Studium przypadku <i>Jak Priceline zrewolucjonizowało branżę turystyki?</i>	33
Podsumowanie	35
Problemy (zadania interaktywne)	36
2. Modele ekonomiczne: kompromisy i handel	41
Od Kitty Hawk do Dreamlinera	42
Modele w ekonomii: kilka ważnych przykładów	43

Dla dociekliwych <i>Model, który pożarł gospodarkę</i>	44
Pułapki <i>Niezrozumienie przewagi komparatywnej</i>	58
Gdzie indziej na świecie <i>Republiki pizamowe</i>	58
Ekonomia w praktyce <i>Bogaty kraj, ubogi kraj</i>	62
Korzystanie z modeli	64
Dla dociekliwych <i>Kiedy ekonomiści się zgadzają?</i>	67
Ekonomia w praktyce <i>Ekonomiści: do czego są w ogóle przydatni?</i>	67
Studium przypadku <i>Wydajność, koszt alternatywny i logika lean production</i>	69
Podsumowanie	71
Problemy (zadania interaktywne)	72
DODATEK: Wykresy w ekonomii	78
Wizualizacja koncepcji	78
Wykresy, zmienne i modele ekonomiczne	78
Jak działają wykresy?	79
Kluczowa koncepcja: nachylenie krzywej	83
Obliczanie obszarów powyżej i poniżej krzywej	91
Wykresy prezentujące informacje liczbowe	91
Problemy (działania interaktywne)	99
Część II. Podaż i popyt	105
3. Podaż i popyt	107
Boom na gaz ziemny	108
Popyt i podaż: model rynku konkurencyjnego	109
Krzywa popytu	110
Gdzie indziej na świecie <i>Płaćcie więcej, mniej tankujecie</i>	113
Pułapki <i>Popyt a wielkość popytu</i>	116
Ekonomia w praktyce <i>Walka z korkami</i>	124
Krzywa podaży	125
Ekonomia w praktyce <i>Tylko stworzenia małe i rozpieszczone</i>	136
Popyt, podaż i równowaga	137
Pułapki <i>Kupno i sprzedaż?</i>	139
Ekonomia w praktyce <i>Cena wstępu</i>	142
Zmiany popytu i podaży	144
Pułapki <i>Która to w końcu krzywa?</i>	146
Ekonomia w praktyce <i>Panika i krach na rynku bawełny w 2011 r.</i>	150
Rynki konkurencyjne – i inne	152
Studium przypadku <i>Uber udziela kierowcom lekcji o popycie i podaży</i>	153
Podsumowanie	154
Problemy (działania interaktywne)	156

4. Nadwyżka konsumenta i producenta	163
Podręcznikowy sposób osiągania korzyści	164
Nadwyżka konsumenta a krzywa popytu	165
Dla dociekliwych <i>Sprawa życia i śmierci</i>	172
Ekonomia w praktyce <i>Gdy pieniądze nie wystarczą</i>	173
Nadwyżka producenta a krzywa podaży	174
Ekonomia w praktyce <i>Thuste lata na farmie</i>	180
Nadwyżka konsumenta, nadwyżka producenta i korzyści z handlu	182
Ekonomia w praktyce <i>Tu są kluczyki</i>	188
Gospodarka rynkowa	190
Ekonomia w praktyce <i>Wielki skok wstecz</i>	193
Studium przypadku <i>Ceny biletów a para królewska muzyki – Jay-Z i Beyoncé</i>	195
Podsumowanie	195
Problemy (działania interaktywne)	197
5. Kontrola cen i kwoty ilościowe: interwencja w rynek	205
Wielkie miasto, mało błyskotliwe pomysły	206
Dlaczego rząd kontroluje ceny?	207
Cena maksymalna	208
Dla dociekliwych <i>Zwycięzcy, przegrani i kontrola czynszu</i>	213
Dla dociekliwych <i>Mumbajscy milionerzy kontrolowanego czynszu</i>	217
Ekonomia w praktyce <i>Dlaczego kontrola cen w Wenezueli okazała się</i> <i>bezużyteczna?</i>	219
Ceny minimalne	222
Pułapki <i>Maksimum, minimum a ilość</i>	226
Gdzie indziej na świecie <i>Sprawdźcie nasze niskie, niskie płace!</i>	228
Ekonomia w praktyce <i>Wzlot i upadek darmowych stażystów</i>	229
Ograniczenia ilościowe	231
Ekonomia w praktyce <i>Kraby, kwoty i ochrona życia w Alasce</i>	238
Studium przypadku <i>Dlaczego pożyczkodawcy zawiedli się na medalionach</i> <i>taksówkarskich?</i>	240
Podsumowanie	241
Problemy (działania interaktywne)	242
6. Elastyczność	251
Wykołowani	252
Definiowanie i mierzenie elastyczności	253
Ekonomia w praktyce <i>Szacowanie elastyczności</i>	257
Interpretacja cenowej elastyczności popytu	259
Ekonomia w praktyce <i>Reakcja na wasze czesne</i>	270
Inne elastyczności popytu	272

Dla dociekliwych <i>Czy Chiny uratują amerykańskie rolnictwo?</i>	274
Gdzie indziej na świecie <i>Porcja żywności w światowych budżetach</i>	275
Ekonomia w praktyce <i>Wydatki</i>	276
Cenowa elastyczność podaży	277
Ekonomia w praktyce <i>Chiny a globalne przesylenie towarami w 2016 r.</i>	281
Menażeria elastyczności	282
Studium przypadku <i>Branża lotnicza: latać mniej, naliczać więcej</i>	283
Podsumowanie	285
Problemy (działania interaktywne)	286
Część III. Jednostki i rynki	293
7. Podatki	295
Poborcy założyciele	296
Ekonomia podatków: wstępne założenia	297
Ekonomia w praktyce <i>Kto płaci FICA?</i>	304
Koszty i korzyści z podatków	307
Dla dociekliwych <i>Stopy podatkowe we Francji i L'Arc Laffer</i>	312
Ekonomia w praktyce <i>Podatek od tytoniu</i>	318
Sprawiedliwość podatku a efektywność podatku	321
Ekonomia w praktyce <i>Filozofia podatku federalnego</i>	323
Zrozumieć system podatkowy	325
Gdzie indziej na świecie <i>Myślicie, że wasze podatki są wysokie?</i>	330
Dla dociekliwych <i>Opodatkowanie dochodów a opodatkowanie konsumpcji</i>	331
Ekonomia w praktyce <i>Decyzje podatkowe na szczeblu stanowym</i>	332
Studium przypadku <i>Wewnętrzny podatek Microsoftu na emisje</i>	334
Podsumowanie	335
Problemy (działania interaktywne)	336
8. Handel międzynarodowy	345
Wszędobylski telefon	346
Przewaga komparatywna a handel międzynarodowy	347
Gdzie indziej na świecie <i>Produktywność a płace na świecie</i>	356
Dla dociekliwych <i>Wzrost korzyści wraz ze skalą a handel międzynarodowy</i>	359
Ekonomia w praktyce <i>Jak Hongkong stracił swoje koszule?</i>	360
Popyt, podaż i handel międzynarodowy	363
Ekonomia w praktyce <i>Handel, płace i ceny gruntów w XIX w.</i>	371
Skutki protekcjonizmu handlowego	372
Ekonomia w praktyce <i>Protekcjonizm handlowy w Stanach Zjednoczonych</i>	376
Ekonomia polityczna protekcjonizmu handlowego	378
Ekonomia w praktyce <i>Spór solarny</i>	383

Studium przypadku <i>Li & Fung: z Kantonu do ciebie</i>	384
Podsumowanie	386
Problemy (działania interaktywne)	388
Część IV. Ekonomia a podejmowanie decyzji	395
9. Podejmowanie decyzji przez ludzi i przedsiębiorstwa	397
Podejmowanie decyzji w latach tłustych i latach chudych	398
Koszty, korzyści i zyski	399
Pułapki <i>Dlaczego mamy tylko dwie opcje do wyboru?</i>	405
Ekonomia w praktyce <i>Airbnb i rosnący koszt prywatności</i>	405
Podejmowanie decyzji typu „jak dużo”: rola analizy krańcowej	407
Pułapki <i>Koszt całkowity a koszt krańcowy</i>	410
Pułapki <i>Zamieszanie na krańcu</i>	416
Gdzie indziej na świecie <i>Rozmiary domów na świecie</i>	417
Ekonomia w praktyce <i>Koszt życia</i>	419
Koszty utopione	421
Ekonomia w praktyce <i>Biotechnologia: największy utracznisz świata</i>	422
Ekonomia behawioralna	423
Dla dociekliwych <i>Pochwała sztywnych terminów</i>	426
Ekonomia w praktyce <i>Brzęczące koperty</i>	429
Studium przypadku <i>Strategia jednej ceny sieci J.C. Penney rozeźliła klientów</i>	431
Podsumowanie	432
Problemy (działania interaktywne)	434
DODATEK: Jak podejmować decyzje z uwzględnieniem czasu:	
rozumienie wartości bieżącej	441
Jak obliczyć wartość bieżącą jednorocznego projektu?	442
Jak obliczyć wartość bieżącą wieloletniego projektu?	443
Jak obliczyć wartość bieżącą projektów z przychodami i kosztami?	443
Problemy (działania interaktywne)	445
Część V. Konsument	447
10. Racjonalny konsument	449
Już na pewno ostatni kęs	450
Użyteczność: uzyskiwanie satysfakcji	451
Ekonomia w praktyce <i>Czy losość jest dobrem luksusowym? To zależy</i>	454
Budżety i optymalna konsumpcja	455
Dla dociekliwych <i>Szersza perspektywa na ograniczenia budżetowe</i>	461

Ekonomia w praktyce <i>Szał na sosy</i>	462
Wydawanie dolara krańcowego	463
Pułapki <i>Właściwe porównanie krańcowe</i>	467
Ekonomia w praktyce <i>Wykupienie się z pokusy</i>	468
Od użyteczności do krzywej popytu	470
Ekonomia w praktyce <i>Niższe ceny benzyny i chęć, by zaszałeć</i>	472
Studium przypadku <i>Wolni od frytek</i>	474
Podsumowanie	475
Problemy (działania interaktywne)	477
DODATEK: Preferencje i wybory konsumentów	484
Mapa funkcji użyteczności	484
Krzywe obojętności a wybory konsumentów	490
Praktyczne zastosowanie krzywych obojętności: dobra substytucyjne i komplementarne	501
Ceny, dochód i popyt	507
Problemy (działania interaktywne)	515
Część VI. Decyzje produkcyjne	523
11. Krzywa podaży: nakłady produkcyjne i koszty	525
Analiza krańcowa na krańcu pola	526
Funkcja produkcji	527
Gdzie indziej na świecie <i>Zbiory pszenicy na świecie</i>	530
Pułapki <i>Jednostka, czyli co?</i>	532
Ekonomia w praktyce <i>Jaki jest idealny rozmiar zespołu?</i>	536
Dwie kluczowe koncepcje – koszt krańcowy i koszt przeciętny	538
Ekonomia w praktyce <i>Ekonomia inteligentnych sieci elektrycznych</i>	548
Koszty długookresowe a krótkookresowe	550
Ekonomia w praktyce <i>Jak ekonomia współdzielenia zmniejsza koszt stały?</i>	557
Studium przypadku <i>Inwazja robotów Amazona</i>	559
Podsumowanie	560
Problemy (działania interaktywne)	561
12. Konkurencja doskonała a krzywa podaży	569
Pięknaś nam, choineczko	570
Konkurencja doskonała	571
Dla dociekliwych <i>Czym jest produkt wystandaryzowany?</i>	573
Ekonomia w praktyce <i>Zapłata za zwłokę</i>	574
Produkcja i zyski	576
Pułapki <i>A co, jeśli przychód krańcowy i koszt krańcowy nie są dokładnie równe?</i>	579

Ekonomia w praktyce <i>Co wiedzą rolnicy?</i>	590
Krzywa podaży dla gałęzi	592
Pułapki <i>Zysk ekonomiczny – jeszcze raz</i>	599
Ekonomia w praktyce <i>Coś do picia? Od światowej nadwyżki do niedoboru wina</i> . . .	601
Studium przypadku <i>Sklepy kontra aplikacje</i>	602
Podsumowanie	604
Problemy (działania interaktywne)	606
Część VII. Struktura rynku: więcej niż konkurencja doskonała	613
13. Monopol	615
Diamenty dla wszystkich	616
Rodzaje struktur rynku	617
Znaczenie monopolu	618
Gdzie indziej na świecie <i>Cena, jaką przychodzi nam płacić</i>	624
Ekonomia w praktyce <i>Monopol, którego nie było – Chiny a rynek metali ziem rzadkich</i>	626
Jak monopolista maksymalizuje zysk?	628
Pułapki <i>Odczytywanie ceny monopolistycznej</i>	634
Pułapki <i>Czy w monopolu występuje krzywa podaży?</i>	636
Ekonomia w praktyce <i>Porażeni wysokimi cenami za prąd</i>	638
Monopol a polityka gospodarcza państwa	640
Ekonomia w praktyce <i>A amerykańska (r)ewolucja na rynku szybkiego internetu</i> . . .	649
Dyskryminacja cenowa	651
Dyskryminacja cenowa i elastyczność	654
Ekonomia w praktyce <i>Wyprzedaje, outletry i białe plamy na mapie</i>	658
Studium przypadku <i>Amazon i Hachette idą na wojnę</i>	660
Podsumowanie	662
Problemy (działania interaktywne)	663
14. Oligopol	673
Bridgestone łapie gumę przez urząd antymonopolowy	674
Powszechność oligopoli	675
Ekonomia w praktyce <i>Czy to piwopol?</i>	676
Zrozumieć oligopole	679
Ekonomia w praktyce <i>Topniejące dowody przeciw producentom czekolady</i>	683
Gry oligopolistów	684
Dla dociekliwych <i>Więżniowie wyścigu zbrojeń i nowa odsłona zimnej wojny</i>	688
Pułapki <i>Uczciwość w dylemacie więźnia</i>	689
Ekonomia w praktyce <i>Kres OPEC</i>	692
Oligopol w praktyce	695

Gdzie indziej na świecie <i>Różne podejścia do regulacji antymonopolowych</i>	696
Ekonomia w praktyce <i>Świąteczne wojny cenowe</i>	702
Studium przypadku <i>Virgin Atlantic – bić się w piersi czy pukać w głowę?</i>	703
Podsumowanie	705
Problemy (działania interaktywne)	706
15. Konkurencja monopolistyczna i pozycjonowanie produktu	715
Różnicowanie fast foodów	716
Czym jest konkurencja monopolistyczna?	717
Różnicowanie produktów	719
Ekonomia w praktyce <i>Pomidorowy zawrót głowy</i>	721
Zrozumieć konkurencję monopolistyczną	723
Ekonomia w praktyce <i>App Store – wzloty i upadki</i>	729
Konkurencja monopolistyczna a doskonała	731
Kontrowersje wokół różnicowania produktów	735
Ekonomia w praktyce <i>Jak producenci perfum wodzą za nos konsumentów</i>	738
Studium przypadku <i>Dollar Shave Club: co zrobić, żeby golenie nie bolało</i>	740
Podsumowanie	741
Problemy (działania interaktywne)	742
Część VIII. Mikroekonomia a polityka publiczna	745
16. Efekty zewnętrzne	747
Grunt się pali pod stopami	748
Koszty i korzyści zewnętrzne	749
Dla dociekliwych <i>W kółko za kółkiem z telefonem</i>	750
Ekonomia w praktyce <i>Ile tak naprawdę kosztuje prąd w gniazdku?</i>	756
Polityka względem zanieczyszczeń	758
Gdzie indziej na świecie <i>Wzrost gospodarczy i gazy cieplarniane na przykładzie sześciu państw</i>	760
Ekonomia w praktyce <i>Ograniczenie-handel</i>	767
Pozytywne efekty zewnętrzne	769
Ekonomia w praktyce <i>Bezwzględna kalkulacja ekonomiczna programów wczesnej interwencji</i>	773
Sieciowe efekty zewnętrzne	774
Ekonomia w praktyce <i>Sąd nad Microsoftem</i>	776
Studium przypadku <i>Instagram i Snapchat, a nie jakieś serwisy dla twojej babci</i>	778
Podsumowanie	780
Problemy (działania interaktywne)	782

17. Dobra publiczne i zasoby wspólne	787
Wielki Smród	788
Dobra prywatne (i pozostałe)	789
Pułapki <i>Koszt krańcowy, ale czego?</i>	792
Ekonomia w praktyce <i>Od zamętu do renesansu</i>	793
Dobra publiczne	794
Dla dociekliwych <i>Głosowanie jako dobro publiczne</i>	797
Gdzie indziej na świecie <i>Głosowanie jako dobro publiczne – ujęcie globalne</i>	799
Ekonomia w praktyce <i>Amerykańska infrastruktura na 3+</i>	802
Zasoby wspólne	805
Dla dociekliwych <i>Gdy żyzne gleby w pył się obróć</i>	807
Ekonomia w praktyce <i>ITQ na ratunek oceanom</i>	809
Dobra sztucznie rzadkie	811
Ekonomia w praktyce <i>Piractwo na miarę XXI w.</i>	812
Studium przypadku <i>Hodowla nosorożców Mauricedale. Polujesz – ratujesz</i>	814
Podsumowanie	815
Problemy (działania interaktywne)	816
18. Ekonomia państwa dobrobytu	823
Nadchodzi Obamacare	824
Ubóstwo, nierówności i polityka społeczna	825
Dla dociekliwych <i>Państwo dobrobytu a sprawiedliwość</i>	827
Gdzie indziej na świecie <i>Dochód, redystrybucja i nierówności w krajach zamożnych</i>	835
Ekonomia w praktyce <i>Wieloletnie tendencje w nierównościach dochodowych w Stanach Zjednoczonych</i>	836
Stany Zjednoczone jako państwo dobrobytu	841
Ekonomia w praktyce <i>Programy pomocy społecznej a poziom ubóstwa w latach 2007–2010</i>	845
Ekonomia opieki zdrowotnej	846
Dla dociekliwych <i>Kalifornijska spirala śmierci</i>	849
Ekonomia w praktyce <i>Jak działa Medicaid?</i>	857
Debata nad państwem dobrobytu	859
Ekonomia w praktyce <i>Francuskie wartości rodzinne</i>	861
Studium przypadku <i>Ruby Hill Farm. Obamacare obejmuje także rolników</i>	863
Podsumowanie	864
Problemy (działania interaktywne)	866

Część IX. Rynki czynników produkcji i ryzyko	871
19. Rynki czynników produkcji i podział dochodu	873
Wartość dyplomu	874
Czynniki produkcji w gospodarce	875
Pułapki <i>Co właściwie jest czynnikiem?</i>	876
Dla dociekliwych <i>Podział dochodu a przemiany społeczne w czasach industrializacji</i>	877
Ekonomia w praktyce <i>Podział dochodu narodowego według czynników produkcji w Stanach Zjednoczonych</i>	877
Produktywność krańcowa a popyt na czynniki produkcji	879
Pułapki <i>Jak rozumieć teorię krańcowej produktywności?</i>	893
Ekonomia w praktyce <i>Flex da pracę od zaraz!</i>	894
Czy teoria podziału dochodu według krańcowej produktywności naprawdę działa?	896
Dla dociekliwych <i>Jak pracuje się w Niemczech?</i>	902
Ekonomia w praktyce <i>Krańcowa produktywność a „1%”</i>	904
Podaż pracy	906
Dla dociekliwych <i>Dlaczego nie można złapać taksówki, kiedy pada?</i>	910
Gdzie indziej na świecie <i>Przepracowany Amerykanin?</i>	911
Ekonomia w praktyce <i>Koniec z pracą na wakacje</i>	913
Studium przypadku <i>Podwyżka w Walmarcie</i>	914
Podsumowanie	915
Problemy (działania interaktywne)	917
DODATEK: Analiza podaży pracy za pomocą krzywych obojętności	921
Linia ograniczenia budżetowego alokacji czasu	921
Wpływ wyższej płacy	923
Analiza za pomocą krzywych obojętności	926
Problemy (działania interaktywne)	927
20. Niepewność, ryzyko i informacje prywatne	931
Kłęski żywiołowe	932
Awersja do ryzyka a ekonomia	933
Dla dociekliwych <i>Paradoks hazardu</i>	940
Pułapki <i>Przed faktem czy po fakcie?</i>	941
Ekonomia w praktyce <i>Gwarancje</i>	942
Kupno, sprzedaż i redukcja ryzyka	944
Dla dociekliwych <i>Te okropne emocje</i>	951
Ekonomia w praktyce <i>Kiedy Lloyd's prawie splajtował</i>	953

Informacja prywatna: to, czego nie wiecie, może wam zaszkodzić	955
Ekonomia w praktyce <i>Franczyzobiorcy bardziej się starają</i>	959
Studium przypadku <i>PURE – ubezpieczyciel, który się huraganów nie boi</i>	961
Podsumowanie	963
Problemy (działania interaktywne)	964
Odpowiedzi na pytania z cyklu <i>Sprawdź, czy rozumiesz</i>	973
Słownik najważniejszych terminów	1037
Indeks	1059